

Lipovljanski susreti

2014.

Naslov:

Lipovljanski susreti 2014.

Izdavač:

Općina Lipovljani

Uredništvo:

Mario Ribar, Damir Smetko,
Melita Lenička, Franjo Čapan

Naslovnica i grafička obrada:

Romana Čapan

Fotografije:

FOTO-VIDEO DRAGO,
Damir Smetko, Franjo Čapan

Odgovorni urednik:

Mario Ribar

Tisak:

Arca d.o.o., Nova Gradiška

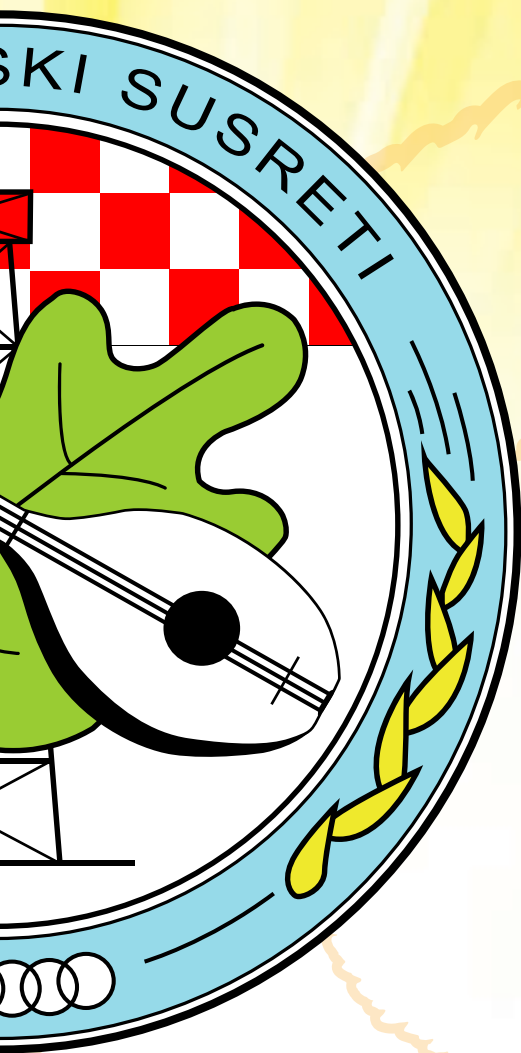
Naklada:

500 primjeraka

Lipovljani, kolovoz 2015.

ISSN 1848-2023

Sadržaj

Lipovljani-održivi razvoj	5
Detaljne pripreme za Lipovljanske susrete u srpnju	6
Radni sastanak 17. srpnja	6
Predstavljen program za sva tri dana LS-a	6
Posjet veleposlanika	6
Veleposlanik Juraj Priputen otvorio izložbu „Slovačka-zemlja partner Lipovljanskih susreta“	7
Uz Coloniu i Slavonia Band-zabavna večer za pamćenje	9
Održan okrugli stol „Lipovljanskih susreta 2014.“	10
Na mimohodu i pozornici „Lipovljanskih susreta 2014.“ pokazana baština 7 nacionalnih manjina u Hrvatskoj, ali i Hrvata u Slovačkoj	12
Izlagači na štandovima	13
Svečano otvoreni „Lipovljanski susreti 2014.“	16
U okviru programa Lipovljanskih susreta, Piljenice ugostile KUD Chorvatanka iz Slovačke	20
Dobra zabava druge večeri „Susreta“ uz „Slavonske dukate“	20
Sportski program „Lipovljanskih susreta“	21
Lipovljanski susreti u medijima	26

Lipovljani

– održivi razvoj

Koncem kolovoza Lipovljani doživljajno postaju „metropola“ Lijepe Naše u promicanju prepoznatljivosti kulture nacionalnih manjina. Ozračje tom statusu daju poznati „Lipovljanski susreti“ između tornjeva rimokatoličke i grkokatoličke crkve. Sudionici su oni koji su hrvatsko tlo prihvatili svojim, a govorom, nošnjom, pjesmom predaka ne zaboravljaju ozračje pradomovine. Kaže se - lipa je simbol okupljanja. A više od simbolike osjeća se to pod krošnjama lipovljanskoga perivoja. Trenutci su to izloženog privlačnog rukotvorstva nacionalnih manjina s mirisom gastronomske ponude. Tu su i državne zastave zemalja koje spominju korijene nacionalnih manjina. U oku je ljepota mimohodnog šarenila izvođača u remek odjeći sačuvane pučke baštine. Zvučno raznovrsje ne ostavlja ravnodušnim. Hrli se do središnje pozornice. Tu Lipovljani istinski potvrđuju da su svakodnevnicima života jednih s drugima, a ne pored drugih. Što je – održivi razvoj? Dođite na „Lipovljanske susrete“!

Dragutin Pasarić

DETALJNE PRIPREME ZA LIPOVLJANSKE SUSRETE U SRPNJU

Radni sastanak 17. srpnja

Pripreme za ovogodišnje „Lipovljanske susrete“, manifestaciju nacionalnih manjina Republike Hrvatske, završene su u svim bitnim detaljima sredinom srpnja pa je u vijećnici Općine Lipovljani, u četvrtak, 17. srpnja predstavljen trodnevni program na konferenciji za medije. Mediji su informirani da će se ovogodišnji Lipovljanski susreti održati pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske i pokroviteljstvom Sisačko-moslavačke županije. Na konferenciji za medije predstavljena je i zemlja partner ove manifestacije, a ove godine je to Republika Slovačka. Program zemlje partnera iznijeli su na radnom sastanku pred članovima Organizacijskog odbora, dr. Hana Kováčová, zamjenica veleposlanika Republike Slovačke u RH i Boris Petrik, prvi tajnik slovačkog veleposlanstva u Zagrebu.

Dr. Hana Kováčová, zamjenica veleposlanika Republike Slovačke u Hrvatskoj, istakla je da joj je jako drago što je Slovačka izabrana za prvu zemlju partnera „Lipovljanskih susreta“ i da se može predstaviti na takvoj višenacionalnoj kulturnoj manifestaciji u Lipovljanima. „Slovačka će se predstaviti kao zemlja prirodne i kulturne ljepote, a gosti iz Slovačke će se predstaviti raznim tradicijskim običajima Slovaka i Hrvata koji žive u Republici Slovačkoj. Svi se raduju dolasku u Lipovljane na ‘Susrete’“

Predstavljen program za sva tri dana LS-a

Posjet veleposlanika

Juraj Priputen, veleposlanik Republike Slovačke u Republici Hrvatskoj, i njegova zamjenica dr. Hana Kováčová, u srijedu, 13. kolovoza boravili su u radom posjetu u Lipovljanima.

Tijekom radnog posjeta, veleposlanik Juraj Priputen, upoznat je sa sadržajem i detaljnim programom ovogodišnjih „Lipovljanskih susreta“, a razgovaralo se i o svečanom otvorenju predstavljanja Slovačke kao zemlje partnera ove manifestacije, u petak, 22. kolovoza navečer. Dogovoren je i protokol otvaranja izložbe o Slovačkoj, koja će tijekom „Lipovljanskih susreta“ biti postavljena u zgradi Narodne knjižnice i čitaonice, a svi posjetitelji moći će je obići u tri dana trajanja ‘Susreta’.

U kolovozu su se u novoizgrađenoj zgradi Narodne knjižnice i čitaonice obavljali poslovi unutrašnjeg uređenja pa je tijekom posjeta posjećen taj prostor u kojem će se, uz predstavljanje Slovačke, održati i okrugli stol na temu nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Uz prijedloge Sandre Kralj Vukšić, ravnateljice Slovačkog centra za kulturu u Našicama, Hane Kováčove, zamjenice veleposlanika i Josipa Krajčija, predsjednika Matice slovačke Općine Lipovljani, koji su također bili prisutni radnom posjetu veleposlanika u Lipovljanima, definirane su cjeline postava izložbe i razgovaralo se o svim važnim detaljima.

1. dan

**VELEPOSŁANIK JURAJ
PRIPUTEN OTVORIO
IZLOŽBU 'SLOVAČKA
– ZEMLJA PARTNER
LIPOVLJANSKIH SUSRETA'**

Otvorenjem izložbe o Republici Slovačkoj, u novoj zgradi Narodne knjižnice i čitaonice u Lipovljanima, u petak, 22. kolovoza,

navečer započela je manifestacija „Lipovljanski susreti 2014.“. Izložbu je, nakon polusatne svečanosti, otvorio Juraj Priputen, veleposlanik Republike Slovačke u Republici Hrvatskoj, uz nazočnost brojnih gosti i uzvanika, a svečanost otvorenja svojim nastupom uveličali su i glazbenici: profesor Robert Zgrablić i Daša Kralova.

„Lipovljanski susreti“ manifestacija su bogatstva i različitosti kulture i običaja nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, a kako bi što bolje upoznali povijest, kulturu i život matičnih država iz kojih su došli pripadnici nacionalnih manjina koje žive u Hrvatskoj, od ove godine „Lipovljanski susreti“ pokrenuli su projekt zemlje partnera. Prva zemlja partner „Lipovljanskih susreta“ je Republika Slovačka, koja se predstavila nizom izložbi: unikatne keramike, izradom kristala, poviješću samostalne Slovačke i njezinom pristupanju EU, izložbom o 70 godina otpora u 2. svjetskom ratu, s djelatnošću izdavaštva na slovačkom predstavio se Slovački kulturni centar iz Našica.

Nakon otpjevanje hrvatske i slovačke himne, u izvedbi Mješovitog pjevačkog zbora 'Lira' iz Lipovljana, pozdravnu riječ uzvanicima i gostima uputio je Josip Krajči, predsjednik Matice slovačke Općine Lipovljani. Goste je srdačno pozdravio i domaćin, Mario Ribar, općinski načelnik Općine Lipovljani i naglasio značaj projekta zemlje partnera „Lipovljanskih susreta“.

„Po prvi puta krećemo s projektom zemlje partnera „Lipovljanskih susreta“,

kako bi još više približili kulturnu suradnju i zajedničke vrijednosti pripadnika nacionalnih manjina i njihovih domicilnih država s Hrvatskom. Nadamo se i širenju suradnje na gospodarstvo, stoga srdačno zahvaljujemo Veleposlanstvu Republike Slovačke u Hrvatskoj što se svesrdno angažiralo na ostvarenju ovog projekta", istaknuo je Mario Ribar, općinski načelnik Općine Lipovljani i predsjednik Organizacijskog odbora „Lipovljanskih susreta“, u svečanom obraćanju na otvorenju izložbi.

Svečanost su pjesmom 'Slovensko krasna zem' uveličali prof. Robert Zgrablić i Daša Kralova, a potom je pozdravne riječi, u ime pokrovitelja Sisačko-moslavačke županije, uputio i Zdenko Vahovec, dožupan Sisačko-moslavačke županije. Naglasio je kako je Sisačko-moslavačka županija ponosna na Lipovljane i na „Lipovljanske susrete“ i zahvalio svima koji rade na razvoju različitosti kulture i bogatstvu običaja.

Stručni osvrt na postavljenu izložbu izrekla je Sandra Kralj Vukšić, ravnateljica Slovačkog kulturnog centra u Našicama. Naglasila je kako se radi o pet tematskih cjelina, u čijoj su pripremi sudjelovale tri slovačke institucije, a najviše Veleposlanstvo Republike Slovačke.

Nakon još dvije otpjevane slovačke pjesme prof. Roberta Zgrablića i Daše Kralove, veleposlanik Slovačke u Hrvatskoj, Juraj Priputen, obratio se gostima i otvorio izložbu 'Slovačka – zemlja partner „Lipovljanskih susreta“.

„Vrlo smo zahvalni da je Slovačka izabrana za prvu zemlju partnera na „Lipovljanskim susretima“, a nadam se da će se naša kulturna suradnja proširiti i na drugu suradnju i da vas ova izložba ponuka da posjetite Slovačku“, rekao je Nj. E., veleposlanik Juraj Priputen.

Svi gosti potom su razgledali postavljene izložbe, nakon čega je nastavljeno zajedničko druženje i razgovori. Domaćini druženja bili su Nj. E. Juraj Priputen, veleposlanik Slovačke u Hrvatskoj i Mario Ribar, općinski načelnik Općine Lipovljani.

UZ COLONIJU I SLAVONIA BAND – ZABAVNA VEČER ZA PAMĆENJE

Dobra zabava uvijek je bila zaštitni znak „Lipovljanskih susreta“, a zabavna večer, koja je započela u petak, 22. kolovoza, a završila u subotu, u ranim jutarnjim satima, ostat će za pamćenje. Više tisuća posjetitelja uživalo je u zabavnom koncertu koji je gotovo u kontinuitetu trajao od 20.30 sati do 4 sata ujutro.

Za zagrijavanje posjetitelja, s centralne pozornice „Lipovljanskih susreta“ najprije su se tamburama oglasili ‘Prijatelji tambura’, domaći glazbeni sastav, koji je oraspoločio prisutne gledatelje. Potom je s pozornice, gotovo dva sata, svirao Slavonia band s kojim su posjetitelji zapjevali i zaplesali.

A onda se, iza 23 sata, na pozornici predstavila grupa ‘Colonia’, glavna zvijezda večeri, koja je u žestokom ritmu, i svom poznatom stilu, rasplesala i raspjevala posjetitelje prve zabavne večeri „Lipovljanskih susreta“. Pjevalo se, plesalo u žestokom ritmu, podizale su se ruke, na poznate hitove ‘Coloniae’.

Prva zabavna večer ovogodišnjih „Lipovljanskih susreta“ završila je zabavom uz DJ-a, u ranim jutarnjim satima. Posjetitelji mlađe dobi zabavljali su se do jutra, ali i nešto stariji posjetitelji uživali su u zabavnoj večeri, koja će svim posjetiteljima „Lipovljanskih susreta“ još dugo ostati u pamćenju.

2. dan

ODRŽAN OKRUGLI STOL 'LIPOVLJANSKIH SUSRETA 2014.'

U okviru programa „Lipovljanski susreti 2014.“ u subotu je održan Okrugli stol s temom vezanom za nacionalne manjine RH, a organizator Okruglog stola, uz Općinu Lipovljani, bio je Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske. Na tom skupu u Lipovljanima bili su prisutni mnogobrojni predstavnici udruga nacionalnih manjina u Hrvatskoj, a između ostalih brojnih gostiju ističemo Juraja Priputena, veleposlanika Republike Slovačke u Hrvatskoj, Vladimira Bileka, saborskog zastupnika, Zdenka Vahovca i Ivana Nekvapila, dožupane Sisačko-moslavačke županije te brojne predstavnike gradova, općina i institucija.

Okrugli stol „Lipovljanskih susreta 2014.“ otvorio je, u ime domaćina, Josip Krajči, predsjednik pododbora za pripremu Okruglog stola pri Organizacijskom odboru „Lipovljanskih susreta“. Pozdravio je prisutne goste i najavio temu okruglog stola: 'Nacionalne manjine nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju – prva godina iskustva'. U temu je uveo Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine RH i izaslanik Predsjednika RH, visokog pokrovitelja Lipovljanskih susreta.

O iskustvima s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina u Hrvatskoj, koja se u svakom kraju Hrvatske jednako ne ostvaruju, te o smjeru Europske unije da se više štite temeljna građanska prava, bez obzira na narodnost svakog pojedinca, govorio je mr.sc. Branko Sočanac, ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH.

Kako je teklo naseljavanje Slovaka u Slavoniju i Vojvodinu, te njihova migracijska kretanja od 1880. do 2010. godine, na Okruglom stolu izložio je dr. Filip Škiljan, znanstveni suradnik iz Instituta za migracije i narodnosti.

Poslije pripremljenih predavanja, sudionicima Okruglog stola „Lipovljanskih susreta 2014.“ o radu Hrvata u Gradišću i u Slovačkoj govorio je Radoslav Janković, predsjednik Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj.

Mirko Vavra, predsjednik Saveza Slovaka u RH, potom je s govornice Okruglog stola naglasio problem asimilacije slovačke manjine i pitanje sve slabijeg učenja slovačkog jezika potomaka Slovaka u Hrvatskoj.

O radu pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskoj, ostvarivanju njihovih prava, zastupanju i financiranju, te planiranju programa rada i njihovom provođenju kroz udruge, govorio je Vladimir Bilek, saborski zastupnik za češku i slovačku nacionalnu manjinu.

Skup je završio zaključnom riječju Aleksandra Tolnauera. On je naglasio kako svi pripadnici nacionalnih manjina trebaju ostvarivati svoja prava, ali jednako tako i poštovati prava drugih.

Okrugli stol „Lipovljanskih susreta 2014.“ završio je zajedničkim druženjem i razgovorima o daljnjoj suradnji između udruga i saveza nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, ali i o suradnji i aktivnostima u Općini Lipovljani.

Nakon okruglog stola na terasi knjižnice predstavila se Puhačka skupina Maguranka iz Slovačke kao predstavnici slovačke kulture i Kulturno društvo Chorvatanka iz Hrvatskog Groba, kao predstavnici hrvatske nacionalne manjine u Slovačkoj.

NA MIMOHODU I POZORNICI 'LIPOVLJANSKIH SUSRETA 2014.' POKAZANA BAŠTINA 7 NACIONALNIH MANJINA U HRVATSKOJ, ALI I HRVATA U SLOVAČKOJ

Na „Lipovljanskim susretima“ mimohod društava nacionalnih manjina i njihov nastup na središnjoj pozornici, centralni su dio programa. Svake godine mimohod započinje kod grkokatoličke župne crkve sv. Ane, a nakon prolaska kroz centar Lipovljana, mimohod završava kod središnje pozornice na kojoj nakon svečanog otvorenja „Lipovljanskih susreta“, svako društvo, kroz pjesme, ples i glazbu, pokazuje dio kulturne baštine svoje nacionalne manjine.

Na „Lipovljanskim susretima 2014.“, središnji dio programa održan je u subotu, 23. kolovoza. Iako je kiša prijetila mimohodu, on je održan po planu kroz centar Lipovljana, uz pratnju brojnih posjetitelja i ljubitelja folklorne baštine. Pozornica na otvorenom, uvijek je trg ispred katoličke župne crkve, na kojem društva izvode kraće nastupe za posjetitelje i tako im najavljuju svoj program na centralnoj pozornici 'Susreta'. Tako je bilo i ove godine.

Nakon toga društva su se prošetala kroz park u kojem su bili i štandovi koji su posjetiteljima Lipovljana predstavljali dio kulturne, etnografske i gastronomske baštine pojedinih nacionalnih manjina. Nažalost, zbog kiše tijekom subote, neka dogovorena društva nacionalnih manjina odustala su od prezentiranja dijela svoje baštine na štandovima.

IZLAGAČI NA ŠTANDOVIMA

a) Štandovi nacionalnih manjina

- Matica slovačka Lipovljani
- Češka beseda Lipovljani
- KPDU „Karpati“ Lipovljani
- KUD „Oštrc“ Rude - njemačka nacionalna manjina
- „Nur“ Sisak – bošnjačka nacionalna manjina
- Češka beseda Končanica
- Zajednica Talijana „Dante“, Moslavina, Kutina
- KUD „Prosvjeta“ Garešnica - srpska nacionalna manjina

b) Ostali štandovi

1. ETNO-UDRUGA „DIVAN“ – CERNA (Izrađuju i ukrašavaju platno starinskom tehnikom šlinganja.)
2. ETNO-UDRUGA „VRIJEDNE RUKE“ – VINKOVCI (Izrađuju sve vrste veza, heklaju, pletu... Izrađuju nakit i čipku tehnikom čunčanja.)
3. ADRIJANA ETNO J. D. O .O. SESVETE (Održavaju radionice izrade narodnih nošnja i svih potrebnih dodataka.)
4. BRANITELJSKA ZADRUGA „ROGOZ“ - VARAŽDIN (Udruga se bavi ručnim pletenjem cekera od rogoza i šiba.)
5. TKALAČKI OBRT BARBARA - MIRJANA ŠVARUM - V.GORICA (Obrt se bavi izradom platna na tkalačkom stanu te izradom stolnjaka, nadstolnjaka, torbi, starinskih ručnika i odjeće u etno stilu.)
6. DOMAĆA RADINOST- KOVAČEVIĆ (Bavi se izradom svih vrsta ručnog rada na platnu.)
7. UDRUGA ŽENA „ISKRA“ – NOVSKA (Udruga tka na tkalačkom stanu, neca, šiva etno-odjeću, izrađuje strinske tepihe „krpare“ i suvenire.)
8. UDRUGA ŽENA „PRESLICA“ – SRAČINAC (Bave se izradom ručnih radova i cekera od perušine služeći se raznim kalupima.)
9. HUKA (Hrvatska udruga kreativnih amatera) BOŽICA CAPAN – PILJENICE (Izrada slika i raznih suvenira zlatovezom.)
10. UDRUGA „SUVENIR“ SISAK - RIBARIĆ ŽELJKA (Izrađuju predmete filcanjem vune. To je tehnika obrade sirove vune pjenom, a rezultat obrade su papuče, torbe, nakit...)
11. UDRUGA „SUVENIR“ SISAK - RUŽA RATKIĆ (Bave se preradom lana počevši od njegove sadnje, branja, obrade predenjem u niti, tkanjem...)
12. HUKA - KRNIJĆ DRAGAN (Izrada unikatnoga nakita od koralja i poludragog kamenja.)

13. IZVORNI HRV. SUVENIR LICITARSKO SRCE - BRANKO KLIKIĆ – CERNIK (U njegovoj radionici nastaju licitarska srca.)
14. OPG OŽOGA – SUBOCKA (OPG „Ožoga“ prikazuje bogatu kolekciju već zaboravljenih predmeta i starinskih strojeva.)
15. SIKIREVAČKI MOTIVI – SIKIREVCI (Bave se izradom izvornoga rada i suvenira s različitim motivima čipke.)
16. UDRUGA „ČUVARI BAŠTINE“ - BANOVEC VLADIMIR (Prikazali su kako se pleću razni uporabni predmeti i suveniri od šiba.)
17. UDRUGA ČUVARI BAŠTINE - KURBANOVIĆ ANKICA (Izrađuje ukrasne predmete heklanjem.)
18. OPG TURAS (OPG se bavi uzgojem i preradom meda te izradom ukrasnih predmeta i suvenira od voska.)
19. UDRUGA ČUVARI BAŠTINE - VUKADIN JOSIPA (Bavi se izradom predmeta od gline koja se presvlači slojem keramike.)
20. SENA FLORINA D.O.O. FLORINA MILAT – KUTINA (Izrađuje prirodne sapune od ljekovitog bilja starinskom metodom kuhanja.)
21. OBRT CVJEČARNA KAKTUS - MIHALIĆ DANIJELA (Izrađuje aranžmane i ukrase od cvijeća.)
22. UDRUGA ČUVARI BAŠTINE - BIONDIĆ ANKICA (Izrađuje satove i suvenire na drvetu.)
23. UDRUGA ČUVARI BAŠTINE - VUKOVIĆ DUBRAVKA (Bavi se izradom torbica, pojaseva, zidnjaka, krpenih čestitki i sličnih ukrasnih predmeta na platnu, najčešće šivanjem.)
24. ČEŠKA BESEDA DEŽANOVCI (Izrađuju predmete i ukrase od perušine.)
25. DOMAĆA RADINOST „NA MOJ NAČIN“ –ŠTEFICA MATEZOVIĆ (Bavi se ukrašavanjem predmeta metodom decoupage.)

SVEČANO OTVORENI 'LIPOVLJANSKI SUSRETI 2014.'

Predstavnici svih društava koji su ove godine nastupali na „Lipovljanskim susretima“ bili su prisutni na svečanom otvorenju 'Susreta', nakon čega je započeo kulturno-umjetnički program. I ove godine vodio ga je Branko Uvodić, televizijski voditelj, a u najljepšem dijelu programa nastupilo je 7 društava iz Hrvatske, i ove godine po prvi puta, dva društva iz Slovačke, kao zemlje partnera „Lipovljanskih susreta“.

Aleksandar Tolnauer, izaslanik prof.dr.sc. Ive Josipovića, predsjednika Republike Hrvatske, visokog pokrovitelja „Lipovljanskih susreta“, i predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske, svečano je otvorio „Lipovljanske susrete 2014.“, u subotu, 23. kolovoza navečer, nakon održanog mimohoda kroz centar Lipovljana. Ovogodišnji 'Susreti', peti su po redu, kao obnovljena manifestacija nacionalnih manjina RH, a 25. po redu, od vremena njihovog prvog održavanja.

Svečanost otvorenja ovogodišnjih „Lipovljanskih susreta“ započeo je Mješoviti pjevački zbor 'Lira', otpjevavši 'Lijepu našu', nakon čega je sve uvažene goste, izvođače programa i sve posjetitelje, pozdravio domaćin manifestacije, Mario Ribar, općinski načelnik Općine Lipovljani.

S govornice „Lipovljanskih susreta 2014.“ sve prisutne pozdravio je i Vladimir Bilek, saborski zastupnik, a zatim se kratko obratila i Marijana Petir, zastupnica u Europskom parlamentu.

Ponosan na Lipovljane i „Lipovljanske susrete“ bio je Zdenko Vahovec, dožupan Sisačko-moslavačke županije, koja je najveći financijski pokrovitelj „Lipovljanskih susreta 2014.“ On se zahvalio svima koji su se angažirali na pripremi manifestacije.

U ime predsjednika prof. dr. sc. Ive Josipovića, visokog pokrovitelja manifestacije, svim izvođačima i posjetiteljima obratio se i Aleksandar Tolnauer. Između ostalog, naglasio je da Predsjednik Republike Hrvatske kao i do sada podržava ovu manifestaciju, da će ju podržavati i dalje te je otvorio ovogodišnje susrete. Pjevači 'Lire' uz još jednu pjesmu

zaokružili su svečanost otvorenja. Predstavili su se pjesmom 'Ponosim se, Slavonijo, tobom', koju je glazbeno obradio profesor Franjo Rodić. 'Lira' je osnovana prije 18 godina, broji 22 člana, a radi pod stručnim voditeljstvom profesora Rodića. Izvodi duhovne i svjetovne pjesme na svim jezicima naroda i narodnosti koje obitavaju u Lipovljanima.

Odmah iz njih na pozornicu su došli članovi KUD-a 'Lipa' iz Lipovljana. Članovi društva već 90 godina u Lipovljanima kontinuirano rade kao jezgro kulturnog života, a na ovogodišnjim 'Susretima' su se predstavili u potpuno novim nošnjama s novim slovačkim plesom 'Kad se mi sretnemo'. Koreografiju su im, ovog ljeta, postavili Lubomir Macek i Eva Matijaškova, a glazbu je pripremio Anton Prša, svo troje iz Slovačke. Koreografiju je dalje uvježbao voditelj Tihomir Krmek, a glazbu voditelj tamburaša Franjo Rodić. Pored koreografiranog hrvatskog folklor, članovi lipovljanske 'Lipe' u suradnji s Maticom slovačkom

Općine Lipovljani, njeguju folklor slovačke nacionalne manjine za mlađe i starije, a prisutni su i na smotrama slovačkog folkloru u Hrvatskoj i Slovačkoj.

i gastronomije, maskenbala te zabava. Rado organiziraju druženja uz pjesmu i ples, isto tako rado se odazivaju na nastupe u Hrvatskoj i van granica naše domovine. Mlađa plesna skupina iz Končanice predstavila se plesom 'Končenicka chasa'. Koreografiju je postavila Kristina Kvapil, a voditelj glazbe je Milivoj Častek.

Romsko kulturno-umjetničko društvo Darda, osnovano je 2002. godine i prvo su registrirano romsko kulturno-umjetničko društvo na području istočne Hrvatske. Osnovni cilj im je njegovanje kulture tradicije i običaja baranjskih, ali i ostalih Roma. Pored toga djeluju na promoviranju kulturnih običaja i korištenju slobodnog vremena djece i mladih, broje 40 aktivnih članova, djeluju u dvije folklorne skupine. Bilježe brojne nastupe na mnogobrojnim smotrama folkloru. Po drugi puta gosti su na „Lipovljanskim susretima“, a ove godine predstavili su se 'Djevojačkim plesom'. Koreografiju je postavio Jovica Radosavljević.

Nakon nastupa Romkinja iz Darde, na pozornicu

„Lipovljanskih susreta“ popeli su se članovi bošnjačkog kulturno-umjetničkog društva 'NUR', Sisak, osnovanog 2005. godine. Oni su prvo bošnjačko kulturno umjetničko društvo na području Sisačko-moslavačke županije. Djeluje u predgrađu Željezare, naselja gdje žive brojni Bošnjaci. Društvo je u dosadašnjem radu

imalo niz uspješnih gostovanja. Kruna dosadašnjeg rada svakako je 7-dnevno gostovanje u Bursi u Turskoj. Društvo je pokretač i organizator Smotre bošnjačkih kulturno-umjetničkih društava Hrvatske. Više od trećine društva su mladi članovi. Stalni su gosti „Lipovljanskih susreta“, a ove godine predstavili su se 'Igrama iz Sjeveroistočne Bosne'. Koreografiju je postavio Hajrudin Hadžić Hadžija, a voditelj glazbe im je Zijad Fuka.

Nakon predstavljanja slovačke, češke, romske i bošnjačke nacionalne manjine, na pozornici 'Susreta' predstavili su se i ovogodišnji predstavnici ukrajinske nacionalne manjine, UKPD 'Ukrajina' iz Slavonskog Broda.

Ovo prosvjetno društvo osnovano je 1979. godine. Djelovali su pri Radničkom kulturno-umjetničkom društvu Slavonski Brod, današnji 'Folklorni ansambl Broda'. Sve do 1993. godine rade pri KUD-u Ivan Senjuk Ujak, kada mijenjaju ime u Ukrajinsko kulturno prosvjetno društvo 'Ukrajina' koje i danas s ponosom nose. Sudionici su iznimno velikog broja folklornih manifestacija u Hrvatskoj, a značajni su im nastupi van granica Hrvatske. Organizatori su brojnih manifestacija i dobitnici brojnih priznanja.

Društvo broji 93 člana, rade u folklornoj, pjevačkoj, likovnoj, te dramsko-recitatorskoj sekciji. Posjetiteljima „Lipovljanskih susreta 2014.“ predstavili su se 'Svatovskim običajem', za koji su dobili dugotrajan i jak pljesak publike. Koreografiju običaja postavio je Ivica Kševi, a voditelj glazbene skupine je Josipa Hmilevski.

Pri kraju kulturno-umjetničkog programa nastupili su i članovi mađarskog kulturno-umjetničkog društva 'Jankovci' iz Starih Jankovaca. Društvo je osnovano 1971. godine s ciljem očuvanja i njegovanja tradicijske kulture pripadnika mađarske nacionalne manjine među mještanima Starih Jankovaca. Domovinski rat prekinuo je rad društva, 1994. rad se obnavlja u progonstvu u Vinkovcima. Ostvarili su brojne nastupe diljem Hrvatske, te u inozemstvu. Od 2001. godine i sami su organizatori smotre folklor 'Kolo u Villa Jenke' u spomen na prvi pisani trag svog mjesta iz 1301. godine.

Na „Lipovljanskim susretima 2014.“ su se predstavili mađarskim pjesmama i plesovima iz Starih Jankovaca. Voditelj i koreograf nastupa je Aleksandar Nović.

Nakon predstavljenih 7 nacionalnih manjina s društvima iz Hrvatske, po prvi puta su se, u okviru programa zemlje partnera „Lipovljanskih susreta“, održali nastupi društava iz inozemstva, iz Slovačke.

Najprije su nastupili članovi Puhačkog orkestra 'Maguranka' iz Kanijanaka. Puhački orkestar Maguranka osnovan je 1950. godine, a orkestar je osnovao rimokatolički svećenik Jozef Hanko, strastveni zaljubljenik u limenu glazbu. Maguranka je dobila naziv po planini Maguri koja se nalazi na nadmorskoj visini od 1.142 metra, uzdiže se iznad Kanijanke. Program puhačkog orkestra Maguranka je sastavljena od mladih glazbenika i pjevača koji su studenti i profesori Umjetničke škole Bojnice i konzervatorija u Žilini, na Akademiji likovnih umjetnosti u Banskoj Bistrici i Visokoj muzičkoj školi u Bratislavi. Voditelj je poznati slovački skladatelj i aranžer Jozef Balaž mlađi.

Program puhačkog orkestra Maguranka sastoji se od slovačkih, čeških i moravskih narodnih pjesama, te djela poznatih slovačkih, čeških i moravskih skladatelja (Hudec, Slabak, Gursky, Vacek, Vojvoda...). Izvode plesne i operne arije. Po drugi puta su nastupili u Lipovljanima. Dobitnici su brojnih nagrada. Uz autora Jozefa Balaža veže se 11 višestrukih nagrada slovačkog društva za zaštitu muzičkih autorskih prava za pjesmu 'Za mene i za tebe' kao najviše izvođenu pjesmu limene glazbe u Slovačkoj.

Iako je njihov nastup trajao duže nego nastupi društava, svojim nastupom su raspoložili publiku, koja im je često pljeskala.

Na kraju kulturno-umjetničkog programa „Lipovljanskih susreta 2014.“ nastupili su članovi KUD-a 'Chorvatanka' iz Hrvatskog Groba u Slovačkoj. KUD 'Chorvatanka' osnovan je u ožujku 1989. godine. Od samih početaka drži ključnu poziciju u kulturnom životu Hrvatskog Groba. Nastupaju u narodnim nošnjama koje ljubomorno čuvaju, a podsjećaju ih na njihovo porijeklo. Zahvaljujući dobroj suradnji i dugogodišnjem prijateljstvu Matice slovačke Općine Lipovljani, Matice hrvatske Lipovljani i Kutina, KUD-a 'Lipa' i MPZ 'Lira', Chorvatanka je na „Lipovljanskim susretima“ predstavila hrvatsku manjinu koja živi u Slovačkoj, pjevajući hrvatske pjesme i tako čuvajući kulturnu baštinu svojih predaka.

Posjetitelji „Lipovljanskih susreta 2014.“ tako su mogli uživati u pjesmama i plesovima pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskoj, ali i Hrvata, kao pripadnika nacionalne manjine u Slovačkoj. Još jedna, nova dimenzija „Lipovljanskih susreta 2014.“

Svečano otvorenje „Lipovljanskih susreta“ i ove godine popraćeno je vatrometom, nakon čega je održana zabavna večer.

U OKVIRU PROGRAMA LIPOVLJANSKIH SUSRETA, PILJENICE UGOSTILE KUD CHORVATANKA IZ SLOVAČKE

KUD Chorvatanka s predsjednicom Evom Markovom primjer su kako se unutar Europske unije zajedničkim programima nacionalnih manjina (slovačke u Lipovljanima i hrvatske u Hrvatskom Grobu) povezuju i kulture dviju država.

Takva suradnja potvrda je kako praktično djeluje potpisana povelja o međusobnoj suradnji Sisačko-moslavačke županije i Saveza Hrvata u Slovačkoj. Članovi KUD-a Chorvatanka najprije su u petak 22. kolovoza stigli u Kutinu gdje su razgledali znamenitosti grada. Domaćin im je bio Ogranak Matice hrvatske Kutina, a pozdravio ih je i zamjenik gradonačelnika Damir Petravić. U subotu su iz Kutine stigli u Piljenice, gdje su ih, kao domaćini, dočekali predstavnici Ogranka Matice hrvatske Lipovljani, te zamjenik općinskog načelnika Tomislav Lukšić.

U gostoprimstvo su bile uključene Udruga žena Mlinarice, koje su svojim trudom priredile druženje i ručak za goste. Skupu su se unatoč kiši pridružili konjanici arapskih konja iz Volodera, a posebno spontan bio je trenutak kad su članovi Chorvatanke dolazak konjanika uveličali pjesmom Konji moji. Kratak osvrt o uspostavljanju prvih veza Slovačke i Hrvatske nakon političkih promjena u Europi te stvaranje veza iz domovine sa Hrvatskim Grobom u Slovačkoj dao je književnik Đuro Vidmarović. Zahvalu za susret izrekli su Željko Soldo, predsjednik Skupštine Sisačko-moslavačke županije i Radoslav Janković, predsjednik Hrvatskog kulturnog centra u Slovačkoj te Tomislav Lukšić, zamjenik načelnika Općine Lipovljani, kao domaćin.

Dakako u Lipovljanima središnjem mjestu zbivanja nastavili su svoj boravak u okviru programa Lipovljanskih susreta, gdje su sa oduševljenjem prihvaćeni, od posjeta Slovačke etno-kuće, nastupa uz novu knjižnicu i u okviru centralne svečanosti otvorenja Lipovljanskih susreta, gdje ih je dočekao i općinski načelnik Općine Lipovljani Mario Ribar.

DOBRA ZABAVA DRUGE VEČERI 'SUSRETA' UZ 'SLAVONSKÉ DUKATE'

Jako je kiša u subotu, 23. kolovoza, pokvarila dolazak iznimno velikog broja posjetitelja na „Lipovljanske susrete 2014.“, mimohod društava, otvorenje manifestacije, nastup društava nacionalnih manjina i zabavnu večer, uz nastup 'Slavonskih dukata' pratio je još uvijek velik broj posjetitelja. Za tu priliku, po prvi puta nakon obnove „Lipovljanskih susreta“, montiran je veliki šator, kako bi se sudionici u programu, ali i svi gledatelji i posjetitelji zaštitili od kiše.

Sam nastup društava nacionalnih manjina, te gostujućih društava iz Slovačke, oraspoločio je posjetitelje ovogodišnjih „Lipovljanskih susreta“. Nakon završetka nastupa KUD-ova i dobrog vatrometa, započela je zabavna večer 'Slavonskih dukata'.

Cilj organizatora „Lipovljanskih susreta“ je druženje i dobra zabava svih posjetitelja ‘Lipovljanskih susreta’, pa je nakon noći za pamćenje, održane u petak, 22. kolovoza, veselo i rasplesano bilo i u subotu, 23. kolovoza. ‘Slavonski dukati’ i Marija Pavković – Snaša zabavili su posjetitelje „Lipovljanskih susreta“, od kojih su neki samo slušali dobar nastup tamburaša, a veliki dio posjetitelja zaplesao je na glazbu tamburica.

Naravno, u svemu tome, među prvima, i najrasplesanijima bili su članovi kulturno-umjetničkih društava, koji vole ples i pjesmu, što su pokazali i na nastupu tijekom izvođenja programa.

Odlična zabava za posjetitelje bila je i drugog dana „Lipovljanskih susreta 2014.“, a trajala je do 3 sata ujutro.

SPORTSKI PROGRAM ‘LIPOVLJANSKIH SUSRETA’

Lipovljanski susreti – 2. dan: NK ‘SLAVONAC’ – GNK ‘DINAMO II’ 0:10

U okviru sportskog programa „Lipovljanskih susreta 2014.“ Nogometni klub ‘Slavonac’ ugostio je nogometaše GNK ‘Dinamo II’ iz Zagreba, u subotu, 23. kolovoza na svom igralištu. Unatoč početnoj dobroj igri, domaći nogometaši ‘Slavonca’, bili su izrazito gostoljubivi domaćini i od puno jače ekipe ‘Dinamo II’ izgubili 10:0. Iako su imali nekoliko prilika domaćini nisu, na žalost svojih navijača, uspjeli postići ni počasni pogodak.

Kišno vrijeme prijetilo je odigravanju prijateljskog i revijalnog nogometnog susreta nogometaša ‘Slavonca’ i druge momčadi prvaka Hrvatske, ekipe ‘Dinama’, no pred početak utakmice kiša je stala, a na igralištu se okupilo 300-tinjak najvjernijih gledatelja.

Za ‘Dinamo II’ strijelci su bili: 0:1 Fiočić (17.), 0:2 Čekići (20.), 0:3 Topić (34. – autogol), 0:4 Bekić (52.), 0:5 Fintić (55.), 0:6 N. Tavel (57.), 0:7 Iharoš (68.), 0:8 Halilović (77.), 0:9 Olmo (80.) i 0:10 Grčić (90.).

Na prijateljskom susretu nastupilo je gotovo 40 nogometaša. Ekipa ‘Dinamo II’ pokazala je zavidnu igru, a domaćini su igrali dobro prvih 20-tak minuta, do prvog primljenog gola. Ekipa su igrale u sastavu:

NK ‘SLAVONAC’: Fijačko, Tesar, Velisavljević, Števinović, Eler, Đ. Miško, Gelo, Štimac, M. Miško, Topić, Rodić, Vidić, Bilandžija, Marjanović, Matjačić, G. Ribar, Brlečić i Moharoš.

GNK ‘DINAMO II’: Miškić, Burić, Morris, Capan, Mamić, Šunjić, R. Lima, Olmo, Fiočić, Čekići, Miklić, Miškić, Stolnik, Džijan, N. Tavel, Bekić, Halilović, Grčić, Iharoš, Fintić, Olmo i Vlak.

3. dan

VETERANI 'SLAVONAC' – VETERANI 'HRVATSKI DRAGOVOLJAC' 2:6

Trećeg, sportskog dana „Lipovljanskih susreta 2014.“, u nedjelju, 24. kolovoza na igralištu 'Slavonca' u Lipovljanima, gostovala je još jedna nogometna ekipa iz Zagreba. Prijateljsku utakmicu s domaćim nogometnim veteranima odigrali su veterani NK 'Hrvatski Dragovoljac'.

Nakon poraza seniorske ekipe 'Slavonca' od 'Dinama II', dan prije s rezultatom 0:10, u nedjelju popodne, veterani 'Slavonca' su također izgubili, a rezultat je bio 6:2 za veterane 'Hrvatskog dragovoljca'. Mora se priznati da su nogometaši 'Hrvatskog Dragovoljca', iako veterani, još uvijek u kondiciji, da znaju odigrati lijepe nogometne poteze, što dokazuju da su i u najboljim danima igrali vrhunski nogomet. Dobro su igrali i nogometni veterani domaćeg 'Slavonca', postigli su i dva gola, no veterani zagrebačkog 'Dragovoljca' ipak su još uvijek klasa za sebe.

Nitko od gledatelja nije zamjerio poraz domaćih nogometaša kojih je bilo nešto više od gostujućih igrača. Oni su češće pravili izmjene i na taj način pojačavali svoju igru. Prijateljski susret uveličao je „Lipovljanske susrete 2014.“, pokazao zanimanje gledatelja i solidnu organizaciju nogometnog susreta.

Za VETERANE NK 'Slavonac' igrali su: Dragan Fijačko, Željko Pogačić, Siniša Jurić, Radovan Miško, Dalibor Nerlović, Josip Pavlović, Darko Miško, Zlatko Mujkić, Danilo Herić, Vedran Duda i Željko Turas.

Još su igrali: Mario Jakopčić, Neven Žabek, Stipo Tukerić, Ivo Badanjak, Tomo Šakić, Davor Kravčuk i Dario Potalec.

Za VETERANE NK 'Hrvatski Dragovoljac' igrali su: Damir Grbavac, Marko Kolak, Mirko Bilandžić, Bernard Drinovac, Željko Ačkar, Siniša Roguljić, Mijo Babić, Alen Musa, Ilija Pranjić, Robert Vatrov i Ilija Gavran.

Još su igrali: Jozo Bandić i Danijel Radić.

Poslije utakmice nastavljeno je druženje veterana 'Slavonca' i veterana 'Dragovoljca'.

NATJECANJA U BOČANJU, PIKADU, DJEČJIM IGRAMA

Ovogodišnji „Lipovljanski susreti“ nastavili su tradiciju sportskog natjecanja i druženja, a za sportske susrete rezerviran je treći dan – nedjelja. Ove godine posjetitelji su imali priliku vidjeti 5 sportskih natjecanja.

Na bočalištu je organiziran turnir boćanja, u parku turnir

u pikadu, a na asfaltnom igralištu u centru priređene su dječje sportske igre, koje su, svojim nastupima, upotpunile 'Iskrice'. Na stadionu 'Slavonca' odigrana je prijateljska nogometna utakmica veterana 'Slavonca' i veterana 'Hrvatskog Dragovoljca', a završetak sportskog dana i trećeg dana „Lipovljanskih susreta“ bile su malonogometne utakmice za 3. mjesto, te za pobjednika 'Turnira ulica i naselja' Općine Lipovljani.

Već prije podne, na bočalištu u centru Lipovljana, započeo je turnir u boćanju. Vodio ga je Željko Vacula, iz KK 'Slavonac', a na turnir se prijavilo 8 parova. Zato je turnir potrajao do kasnih popodnevni sati, uz solidno zanimanje gledatelja. Na kraju su pobjednički par turnira postali Ivica Ardan i Dubravko Mihalić. Drugoplasirani su bili Dario Duda i Tomislav Puhmajer, a treći Darko Miško i Danilo Herić.

Ispred zgrade Društvenog doma odigran je, s početkom u 16 sati, turnir u pikadu mješovitih ekipa. Organizator je bila Udruga umirovljenika Općine Lipovljani. Bilo je prijavljeno 7 ekipa, a natjecalo se njih 6. Natjecanje u pikadu bilo je zanimljivo svim posjetiteljima, posebno navijačima pojedinih ekipa.

Najviše gledatelja bilo je na dječjim sportskim igrama, koje su se održale na malonogometnom igralištu. Četiri ekipe po 10 natjecatelja, sve učenika nižih razreda Osnovne škole Josipa Kozarca, Lipovljani, natjecalo se u nekoliko lakih i zanimljivih dječjih igara, a njihove sportske igre, koje su održane uz pomoć nastavnica

osnovne škole, upotpunio je nastup 'Iskrice'. Dječje igre i atraktivni nastupi članica Plesno-navijačko-akrobatskog kluba 'Iskrice' trajale su gotovo dva sata, a završile su povlačenjem užeta i podjelom slatkih nagrada.

EKIPA KOLODVORSKE – POBJEDNICI MALONOGOMETNOG 'TURNIRA ULICA I NASELJA' OPĆINE LIPOVLJANI

Ekipa Kolodvorske ulice iz Lipovljana, pobjednik je, ovogodišnjeg noćnog, malonogometnog 'Turnira ulica i naselja' Općine Lipovljani, čijom utakmicom su završeni i „Lipovljanski susreti 2014.“ Tek nakon izvođenja kaznenih udaraca, s tijesnim rezultatom 7:6, ekipa Kolodvorske pobijedila je odličnu ekipu 'Kraljeve Velika-1' jer je utakmica završila neriješeno 2:2, pa ne bi bilo nepravedno ni da je pobijedila ekipa iz Kraljeve Velike. Treće mjesto osvojila je ekipa Zagrebačke ulice, koja je s minimalnih 1:0, pobijedila ekipu Piljenice, prošlogodišnjeg pobjednika ovog natjecanja.

Kroz dva vikenda, prije ovogodišnjih „Lipovljanskih susreta“, igran je noćni, malonogometni 'Turnir ulica i naselja' Općine Lipovljani, na kojem je igralo 11 ekipa, podijeljenih u dvije grupe, po sistemu liga natjecanja. Na kraju natjecanja po grupama, najbolji su odigrali polufinalne utakmice. Završetak malonogometnog turnira ujedno je završetak ovogodišnjih „Lipovljanskih susreta“.

Nešto poslije 20 sati, u nedjelju, 24. kolovoza, započeo je susret za 3. mjesto. Igrao se izjednačen nogomet, a tek pred kraj utakmice ekipa Zagrebačke dala je gol, za konačnu pobjedu 1:0, nad jako dobrom malonogometnom ekipom Piljenica, koja je bila prošlogodišnji pobjednik.

Nakon toga započela je finalna utakmica noćnog, malonogometnog turnira, između ekipa Kolodvorske i Kraljeve Velike-1. Igrao se dobar, izjednačen nogomet, u kom je ekipa Kolodvorske dva puta vodila, ali su odlični nogometaši Kraljeve Velike oba puta to stigli, pa je konačni rezultat finalne utakmice bio izjednačen, 2:2. Pristupilo se izvođenju kaznenih udaraca, a nakon nekoliko obrana, konačni rezultat bio je 7:6 za ekipu Kolodvorske ulice.

Tomislav Lukšić, zamjenik općinskog načelnika, predao je prijelazni pehar ekipi pobjednika, a ostalima zahvalnice za sudjelovanje. Kao što se i očekivalo, završnicu noćnog, malonogometnog turnira, pratio je velik broj gledatelja i posjetitelja „Lipovljanskih susreta 2014.“, te je najavljen noćni, malonogometni turnir i za iduće „Lipovljanske susrete“.

Lipovljanski susreti u medijima

Kao Kao i prošlih godina, o Lipovljanskim susretima pisalo se na svim mrežnim stranicama susjednih općina, županije i na mrežnim stranicama društava nacionalnih manjina koji su na bilo koji način sudjelovali ili bili gosti na Susretima.

Po prvi put su sudjelovali jahači arapskih konja koji su trebali ići na čelu mimohoda, ali zbog kiše se odustalo od takvog plana. Na svojoj stranici Udruge uzgajivača arapskih konja Moslavine objavili su također fotografije iz kišnih Lipovljana.

Ove godine po prvi put snimljeni su prizor iz zraka za što je zaslužan Aeroklub OSA Kutina. Fotografije su dostupne također na mrežnim stranicama.

Da su Lipovljanski susreti naveliko odjeknuli u medijima, potvrđuju brojni članci objavljeni u Večernjem listu, na stranicama Hrvatske matice iseljenika, LAG-a Moslavine, Slovačkog kulturnog centra, Glasu narodne diplomacije... HRT objavio je svoj prilog u emisiji „Dobro jutro, Hrvatska“.

GLAS NARODNE DIPLOMACIJE 14/XI 2014.

Lipovljanski susreti: Slovačka prva zemlja partner

Piše: Dragutin Pasarić

Od 22. do 24. kolovoza u Lipovljanima, općinskom središtu najzapadnije Slavonije pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića održani su poznati Lipovljanski susreti (LS). U ime visokog pokrovitelja Susrete je otvorio Aleksandar Tolnauer. Lipovljani su primjer života u kojemu se nadasve poštuju i kroz razne oblike posebno kulturnog stvaralaštva ostvaruju prava nacionalnih manjina, ali i njih prema većinskom hrvatskom narodu. Bliskost se osjetila ne samo kroz prikazano bogato folklorno nasljeđe nacionalnih manjina u Hrvatskoj, već i širu kulturnu povezanost sve do gastronomske na živopisnim štandovima. Inače prva zemlja partner LS bila je Slovačka. U Lipovljanima uz većinski hrvatski narod (87,47 posto) s još 13 nacionalnih manjina kao spominju Europa u malom žive i Slovaci (3,07 posto). Osobito vrlo sadržajno djeluju od 1996. godine radom Matice slovačke, čiji je aktualni predsjednik Josip Krajči

i jedan od glavnih nositelja programa LS. Manifestacija kojoj su domaćinski pozdrav uputili načelnik Općine Lipovljani Mario Ribar i u ime pokrovitelja Sisačko moslavačke županije Zdenko Vahovec, zamjenik županice započela je u novom prostoru Knjižnice i čitaonice Lipovljani. Slika Slovačke dočarana je izložbom fotografija, praćenih video zapisima od pejzažnih ljepota, kulturnog bogatstva, gospodarskog napretka i otvorenosti države Slovačke prema svijetu. Zaslužni za projekt su djelatnici Veleposlanstva Slovačke u RH, Savez Slovaka u RH, Slovačkog kulturnog centra i Matice slovačke Lipovljani. Na poziv slovačkog veleposlanika u RH Juraja Priputena koji je posjetio i slovačku etno kuću u Lipovljanima te načelnika Općine Marija Ribara odazvali su se brojni uvaženi gosti. Prigodnim riječima i nazočnošću otvorenje su uveličali Vladimir Bilek, saborski zastupnik za češku i slovačku nacionalnu manjinu hrvatskog Sabora, Igor Furdik, predsjednik i dr Augustin Lang savjetnik, iz Ureda za iseljene Slovačke iz

Bratislave, Zdenko Vahovec, zamjenik županice SMŽ, Željko Soldo, predsjednik Skupštine SMŽ, Radoslav Janković, predsjednik Hrvatskog kulturnog saveza iz Slovačke, Mirko Vavra, predsjednik Saveza Slovaka u RH, dr.sc. Sandra Kralj Vukšić ranateljica Slovačkog centra za kulturu Našice, Branka Baksa tajnica Saveza Slovaka i članica Savjeta za nacionalne manjine RH, Eva Markova predsjednica Kulturno umjetničkog društva Chorvatanka iz Hrvatskog Groba sa članovima, Jozef Balaž voditelj Dyckove hudbe Maguranka iz Kanianke (okolica Prievidze).

Na okruglom stolu: 'Nacionalne manjine nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju – prva godine iskustva' govorilo se o iskustvima s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina u Hrvatskoj, koja se u svakom kraju Hrvatske jednako ne ostvaruju, te o smjeru Europske unije da se više štite temeljna građanska prava, bez obzira na narodnost svakog pojedinca, govorio je mr. Branko Sočanac, ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH. O naseljavanje Slovaka u Slavoniju i Vojvodinu, te njihova migracijska kretanja od 1880. do 2010. godine izložio je dr. Filip Škiljan, znanstveni suradnik iz Instituta za migracije i narodnosti. Rasprava je dotakla i temu djelovanja Hrvata u Gradišću i u Slovačkoj, a o čemu govorio je Radoslav Janković, predsjednik Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj. Primijećeno je, a što je osobito naglasio Mirko Vavra, predsjednik Saveza Slovaka u RH asimilacije slovačke manjine i pitanje sve slabijeg učenja slovačkog jezika potomaka Slovaka u Hrvatskoj. Na zapažen udio RH u potpori pri ostvarivanju prava, zastupanju i financiranju govorio je Vladimir Bilek, saborski zastupnik za češku i slovačku nacionalnu manjinu. Zaključno Aleksandar Tolnauer podsjetio je da u matičnoj zemlji Hrvatskoj, članici EU svi pripadnici nacionalnih manjina trebaju ostvarivati svoja prava, ali jednako tako i poštovati prava drugih. Skup je u središnjem dijelu bogatog folklornog programa (voditelj Branko Uvodić), a na kojemu je

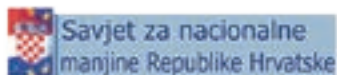
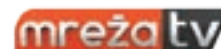
nastupilo 7 ansambala nacionalnih manjina pozdravila je i zastupnica RH u Europarlamentu Marijana Petir. Prvi se predstavio domaći KUD Lipa iz Lipovljana, s novo uvježbanom slovačkom koreografijom, zatim Češka beseda iz Končanice, Romski KUD iz Darde, Bošnjačko društvo NUR iz Siska, Kulturno – prosvjetno društvo Ukrajina iz Slavenskog Broda i Društvo Mađara iz Starih Jankovaca.

Na pozornici i potomci Hrvata iz Slovačke

Vrlo dojmljiv program izveli glazbenici limene glazbe, Dychove hudbe Maguranka iz Kanianke u Slovačkoj, a kulturno – umjetnički program su završili tamburaši i pjevački zbor društva Chorvatanka iz Hrvatskog Groba, također iz Slovačke. S oduševljenjem kao iskaz čuvanja baštine predaka doseljenih iz Hrvatske za turskih osvajanja (prva desetljeća 16.st.) u Slovačku prihvaćen je KUD Chorvatanka iz Hrvatskog Groba. Dugotrajnim pljeskom prekidan pod dirigentskim vodstvom Petera Kinčea repertoar od Dalmacije do Slavonije. U razgovorima s predstavnicima ogranaka Matice hrvatske Lipovljana i Kutine, a kojima je gostoljubivi domaćin bilo selo Piljenice, najavljeni su daljnji oblici suradnje. Posebno su saslušane riječi o uspostavljanju prvih veza Hrvatske i Slovačke nakon političkih promjena u Europi prije četvrt stoljeća. Kao svjedok zbivanja u ime središnjeg Upravnog odbora Matice hrvatske. O njima je govorio angažiran kao prvi predsjednik Odbora za veze s nacionalnim manjinama Sabora RH, kasnije veleposlanik RH u Ukrajini, književnik Đuro Vidmarović, inače rođen u Piljenicama. Prisjetio se upravo trenutaka uz poticaj stvaranja programskih veza iz domovine s Hrvatskim Grobom u Slovačkoj.

ZEMĽA
PARTNER
REPUBLIKA
SLOVAKČKA

ISSN 1848-2023

9 771848 202000